

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

София 1169, пл. "Княз Александър I" №1, 02 / 939 36 40, 02 / 939 21 43

Д О К Л А Д

**за дейността на Комисията по взаимодействието с неправителствените
организации и жалбите на гражданите в 43-тото Народно събрание за периода
декември 2014 г. – май 2015 г.**

Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите, съгласно правилника на Народното събрание, внася своя първи доклад в рамките на 43-то Народно събрание, отразяващ дейността ѝ за първите шест месеца – от декември 2014 г. до май 2015 г.

I. ОРГАНИЗАЦИЯ И ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА.

Комисията осъществява дейността си в няколко направления:

- обсъжда постъпилите законопроекти към нея, както и програми и доклади, внесени за разглеждане и приемане;
- взаимодейства с неправителствените организации;
- подпомага дейността на Обществения съвет;
- участва в различни събития и обществени обсъждания;
- разглежда жалби, петиции, сигнали, предложения и др., внесени от граждани по различни проблеми и теми;
- организира приемни за граждани с народните представители от Комисията.

Комисията се състои от 16 народни представители. Към нея работят 5-ма щатни експертни сътрудници и 2-ма на граждански договор. Към Комисията беше сформиран и Обществен съвет, чиято роля е да осигурява експертиза и участие на широк кръг неправителствени организации и представители на гражданското общество при изразяване на мнения, становища и предложения по отношение на актове на законодателната власт, както и да допринася за прозрачността на работата на Комисията.

II. ЗАСЕДАНИЯ.

За изминалото шестмесечие са проведени 8 заседания, на които са разгледани и приети: Бюджета на Република България, четири Законопроекта за изменение и допълнение на закона прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление и Законопроекта за достъп до обществена информация., Годишната

програма за участие на Република България в процеса на вземане на решения в ЕС за 2015 г., Годишния доклад на Омбудсмана на Република България за 2014 г., Правилата за работа на Комисията, Доклад за проведената процедура по сформирание на Обществен съвет към Комисията, Утвърждаване на Обществения съвет и избор на председател, Правилата за работа на Обществения съвет,

III. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ.

1. РАБОТА С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ. ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ.

На заседание на Комисията на 29 януари 2015 г. бяха приети Правила за определяне на представители на неправителствени организации за членове на Обществения съвет. Правилата допускаха неправителствени организации с поне тригодишен опит да номинират свой представител за член на Обществения съвет (ОС). Всяка организация можеше да подаде своето заявление в едномесечен срок в една от определените от Комисията 22 области на компетентност. Неправителствените организации бяха поканени за участие през портала на неправителствените организации – www.ngo.info, и бюлетина на Фондация за развитие на местното самоуправление. Крайният срок бе удължен до 24 февруари, чрез което бе предоставена почти двумесечна възможност на желаещите организации да се включат. Последвалата процедура на избор на представител от всяка област на компетентност за член на ОС бе възможно най-прозрачна и демократична. Неправителствените организации (НПО) от всяка област на компетентност в десетдневен срок трябваше да се организират и да излъчат един свой представител и негов заместник за член на Обществения съвет. В срок до 10 април 2015 г. бяха проведени събранията на допуснатите до участие НПО, като изводите от тях бяха следните:

1. Предложената процедура от страна на Комисията за избор на представители в ОС беше оценена от НПО като демократична, прозрачна и успешна. Въпреки разбираемото желание на всяка една организация да наложи своя номиниран кандидат, в хода на проведените срещи се установиха диалогични, консенсусни и партньорски взаимоотношения, което показва висока култура на общуване между НПО и готовност за съвместна бъдеща работа.
2. Само едно от проведените събрания завърши без резултат, тъй като две неправителствени организации – „Съюз за защита на природата“ и „Екофорум за устойчиво развитие“, от област на компетентност „Екология и околна среда“ не успяха да постигнат договореност за свой представител и заместник-представител в ОС. В този случай, съгласно процедурата, изборът на представител бе направен от Комисията.
3. Същата процедура бе приложена и при област на компетентност „Физическо възпитание и спорт“, тъй като нямаше възможност за провеждане на събрание в определения срок, поради отсъствие на една от двете организации.

4. Организацията се обединиха около решението областите на компетентност да останат като отворени, неформални работни групи, към които могат да се присъединяват и други НПО, готови да допринасят със своята експертиза и опитност за работата на ОС.
5. Повечето области на компетентност взеха решение за ротационен принцип на своя представител в Обществения съвет, с оглед използването на различната експертиза на номинираните кандидати в съответствие с въпросите, които ще бъдат разглеждани и обсъждани в ОС.
6. Една част от работните групи определиха повече от един заместник.
7. Повечето организации се съгласиха, че при желание, всяка от организацията може да присъства чрез един свой представител на заседание на Обществения съвет и да изрази мнение, без право на глас.
8. Всички организации са на мнение, че в неправителствения сектор съществува сериозна експертиза, която при добре структурирана и организирана работа на ОС, може да доведе до качествено нови взаимоотношения между законодателния орган и обществения сектор.

Сформираният Обществен съвет представлява над 250 неправителствени организации, тъй като част от тях са мрежи, национално представени или чадърни организации. Предвид и останената възможност за присъединяване в работните групи към Обществения съвет се очаква той да увеличи своята представителност.

На заседание на Комисията на 23 април 2015 г. беше утвърден съставът на Обществения съвет и бе избран неговият Председател, а на 28 май 2015 г. бяха утвърдени Правила за работата и дейността на Обществения съвет. Общественият съвет до момента е провел три свои заседания – на 30 април, 14 май и 21 май. Изготвени са становища по отношение на Законопроекта за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление и Законопроекта за достъп до обществена информация. Също така, Комисията съвместно с ОС проведе среща с екип за преговори на сдружение „Болкан Асист“, на която бяха представени резултатите от Националния граждански панел на тема „Какво трябва да се промени в управлението на страната?“ – възможности за законодателни мерки и нормативни промени.

По отношение на Законопроекта за изменение и допълнение на закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, който е ключов за развитието на гражданското общество в България, Общественият съвет излезе със становище, обединило мнението на над 400 неправителствени организации. Според това становище, внесените промени правят опит да създадат условия за по-голямо гражданско участие, но това на практика няма да се случи с предложените текстове.

- Според гражданския сектор в национални референдуми трябва да могат да участват и български граждани, живеещи извън територията на Република България.
- Броят на изискваните подписи за обвързваща инициатива за национален референдум да се намали до 100 000, а за необвързваща до 50 000 подписа. За местните референдуми до 1% от гласоподавателите за обвързваща инициатива и до 0,5% за необвързваща.

- Създаване на възможност за събиране на подписи онлайн по подобие на европейската гражданска инициатива.
- Увеличаване на срока за събиране на подписи на до 6 месеца и за местен и за национален референдум.
- Облекчаване на изискванията за предоставяне на лични данни – да не се изисква ЕГН, а само рождена дата.
- По отношение на кворума за валидност, Общественият съвет смята, че препоръката на Венецианската комисия, цитирана и в становището на Министерство на правосъдието, е важно да бъде взета под внимание. В нея се казва, че въвеждането на кворум за валидност има негативен ефект върху пряката демокрация и се препоръчва или изобщо да не се въвежда кворум, или да се фиксира към един нисък праг – 20-25%.

Дейността на Обществения съвет се подпомага от експертите на Комисията – изпраща се информация за постъпилите законопроекти, организират се заседанията му, които се провеждат в сградата на Народното събрание, водят се протоколи и се осигурява прозрачността в работата му чрез публикуване на информацията на страницата на Комисията.

Към Комисията постъпват и становища, представени от други неправителствени организации, нечленувачи в Обществения съвет. Експертите ги разглеждат и свеждат до знанието както на Обществения съвет, така и до народните представители, чрез публикуването им на страницата.

2. УЧАСТИЯ В СЪБИТИЯ И ОБЩЕСТВЕНИ ОБСЪЖДАНИЯ.

Комисията участва в различни събития и обществения обсъждания по покана на различни неправителствени организации, които търсят нейното съдействие при решаването на проблеми и въпроси, важни за обществото ни. Ще изброя само някои от тях.

На 9.02.2015 г. Комисията взе участие в кръгла маса на тема „Резистентната епилепсия в България – драмата на над 10 000 човека“, по повод световния ден на епилепсията и по покана на Асоциация на родителите на деца с епилепсия. На кръглата маса присъстваха родители на деца болни от епилепсия, изявени специалисти в борбата с епилепсията, представители на законодателната и изпълнителната власт. Бяха представени най-новите методи за лечение и обсъдени редица проблеми, които са в компетенциите на различните министерства. Засегнатите, директно и индиректно от тази болест, имат отношение към множество закони, в които е необходима промяна, за да бъде възможно, както решаването на проблемите им, така и равнопоставеното им участие в обществото.

На 25.02.2015 г. Комисията поднесе поздравителен адрес по повод на годишното отчетно-изборно събрание на Асоциацията на ресурсните учители. Като неправителствена организация, работеща с децата със специални образователни

потребности, те търсят съдействието на Комисията по въпроси, касаещи най-третираната тема в момента в обществото, а именно коренната промяна във философията на образователната ни система.

На 10.03.2015 г., по покана на сдружение „Болкан Асист“, Комисията взе участие в провеждането на Национален граждански панел „Какво трябва да се промени в управлението на страната?“. По време на панела бе представено национално социологическо проучване, което даде подробна информация относно активността и нагласите на гражданите за участие в процесите на вземане на решения и контрол на управлението в България. Оказва се, че една голяма част от респондентите – 80 на сто, които в по-голямата си част се интересуват от политика и са активни гласоподаватели, не се чувстват представени в парламента. На фона на този факт, би следвало пряката демокрация и демокрацията на участието да са по-широко застъпени, като форми на гражданско участие. Председателстваната от мен Комисия работи ежедневно в тази посока и съм уверена, че в бъдеще, все по-широка част от гражданското общество ще повишава своята гражданска култура, ще използва по-активно формите и процедурите на гражданско участие, ще повишава контрола върху управлението.

На 27.04.2015 г., по покана на Българския център за нестопанско право, Комисията взе участие в дискусия на тема: „Равенство пред закона и независим живот в общността: двете страни на една и съща монета – чл.12 и чл.19 от Конвенцията на ООН за правата на хората с уврежданията“. Предмет на дискусията бе изготвеният от МП, в продължение на три години, нов закон – Закон за физическите лица и мерките за подкрепа, който трябва да отмени действащия от 1949 г. Закон за лицата и семействата. Целта на новия закон е да създаде правна рамка за изпълнение на чл.12 от Конвенцията, който зачита правото на всяко лице да упражнява и защитава свои основни човешки права, съобразно желанията и предпочитанията си. Предстоят публични обсъждания на закона, за които Комисията ще съдейства, и влизането му в пленарна зала.

На 29.04.2015 г. Комисията взе участие в кръгла маса на тема „Европейската гражданска инициатива и перспективи за национална електронна инициатива“, организирана от Българско сдружение за насърчване на гражданската инициатива. В дискусията беше представен мониторинг на тригодишния опит в прилагането на европейската гражданска инициатива. Бяха обсъдени пречките за активното използване на този инструмент за пряко участие на гражданите на европейско ниво. Също така бяха предложени законодателни промени за въвеждането на национална електронна инициатива. Електронното събиране на подписи при прилагане на закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление би подобрило значително активността за прилагане на различните инструменти за пряко участие.

На 26.05.2015 г., по покана на Българското училище за политика „Димитър Паница“, Комисията взе участие в кръгла маса на тема „Консултативните съвети – възможности за промяна“. В приветственото си слово към участниците подчертах важноста от ефективно и реално работещи консултативни и обществени съвети. След

направения анализ на консултативните съвети в България, беше направен извода, че тяхната значителна бройка – 62 (в това число не влизат обществените съвети) е неефективна, спорадична и непрозрачна. Убедена съм, че благодарение на усилената работа на експертите в Комисията и желанието на народните представители в Комисията да взаимодействат с гражданския сектор няма да нареди Обществения съвет към Комисията в тази класация. По време на кръглата маса бяха разгледани добрите европейски практики за гражданско участие в различни държави, представени от Патрик Треес, главен секретар на Парламента на кантон Берн, Швейцария. Със задоволство установих, че моделът на приложената процедура при сформирание на Обществения съвет към Комисията, се определя като най-демократичен и се прилага от държави с по-стара демокрация, като например Испания. Уверих участниците в кръглата маса, че изводите от нея и предложенията в посока на подобряване на консултативните процеси в страната ще бъдат подробно разгледани от Комисията и тя ще съдейства за тяхното прилагане на практика.

IV. РАБОТА С ГРАЖДАНИ.

Важна част от дейността на Комисията са организиранията приемни за граждани в сградата на Народното събрание, в които участват народни представители и експерти. Приемат се писмени материали и уточнения към тях или се дават юридически консултации на място. Графикът за приемните се утвърждава на заседание на Комисията. До края на май 2015 г. са проведени 9 редовни приемни, на които са изслушани и консултирани над 35 човека. Нито един гражданин, потърсил съдействие извън приемната, не е бил отпратен. Всички са изслушани и консултирани. Проведени са и 4 извънредни приемни.

За периода са постъпили над 348 жалби, молби, сигнали и петиции от граждани и организации. В това число влиза и броят на повтарящите се жалби, в които се предоставят нови данни и обстоятелства, или се изразява недоволство от отговорите на компетентните институции. Същите се завеждат към преписката на жалбоподателя и повторно се обработват, като се проучват новите факти и аргументи и отговорите на институциите. В писмата, изпратени до компетентните органи, настояваме, освен за отговор до Комисията, за всички действия по поставените проблеми да бъдат информирани и жалбоподателите. Често тези отговори не се изпращат на гражданите и това налага сътрудниците към Комисията да им ги препращат. Изпратени са над 30 напомнителни писма до институциите, които не са отговорили в законоустановения срок.

Взаимодействието и координацията с органите на държавната и местната власт е от съществено значение за ефективността и работата на Комисията. За съжаление не можем да дадем еднозначно положителна оценка в това отношение. В много случаи се сблъскваме с формализъм, бюрократичен подход и подценяване на проблемите. Вярно е, че в повече от случаите срещаме разбиране и съдействие, но продължават примерите за прехвърляне на отговорност между институциите, за забавяне и отлагане на отговорите и решенията, за пренебрегнати позиции и решения на Народното събрание. От всички институции Комисията работи най-добре със структурите на Прокуратурата.

Най-много на брой са жалбите и сигналите в социалната сфера. Следват тези срещу съдебната система; за нарушени потребителски права; против действия и бездействия на органите на МВР; свързани с възстановяване собствеността на земеделските земи и земите от горския фонд.

Следват проблемите в сферата на образованието и здравеопазването; жалби срещу актове, действия и бездействия на органите на местната власт и местното самоуправление; жалби, свързани с дейността на държавната администрация; по дискриминационни и етнически проблеми и др. В Комисията постъпват и анонимни жалби, които не се разглеждат.

1. СЪДЪРЖАНИЕ И ОБХВАТ НА ЖАЛБИТЕ, МОЛБИТЕ И СИГНАЛИТЕ В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА.

Най-много оплаквания на граждани през изминалата година в сферата на социалната политика, има в областта на трудовите права и заетост. Хората поставят пред Комисията основно въпроси, свързани с некоректни работодатели. Същите не изплащат обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение, при пенсиониране или съкращения, невнесени осигурителни вноски от работодател, както и неизплащане на обезщетение при временна неработоспособност.

Социалните услуги не са ориентирани към нуждите на конкретния човек. От сигналите на гражданите става ясно, че липсва ясна и достъпна информация за предоставяните социални услуги на територията на общините. Не във всички общини е осигурен достъп за хората с увреждания до административните сгради.

Много често социалните работници не консултират гражданите при попълване и подаване на заявленията за социално подпомагане и така се стига до неблагоприятни последици за тях.

В обществото липсва изградена чувствителност към проблемите на децата с увреждания. Необходимо е подобряване на държавната политика в тази област, в посока на по-добра координация на многобройните институции, които носят пряка отговорност за защита правата на детето и за подобряване на експертния им капацитет.

Тревожно е и отношението на държавата към младежите, навършили пълнолетие и напускащи домовете за деца, лишени от родителски грижи. Комисията многократно е сезирана с жалби от такива младежи, които по една или друга причина не са получили родителска грижа и подкрепа. Тази група представлява сериозно социално, психологическо и икономическо предизвикателство за обществото и изисква специални усилия от страна на държавата. Тези деца често изпадат в затруднение и създават проблеми не само на себе си, а и на цялото общество, ако за тях не са били положени съответните грижи. Те срещат трудности при реализирането си в професионален и обществен план през първите години след напускане на домовете.

2. СЪДЪРЖАНИЕ И ОБХВАТ НА ЖАЛБИТЕ СРЕЩУ АКТОВЕ, ДЕЙСТВИЯ И БЕЗДЕЙСТВИЯ НА ПРОКУРОРСКИ ОРГАНИ, НОТАРИАЛНИ СЛУЖБИ, СЛУЖБИ ПО ВПИСВАНИЯТА И ДР.

Висок е процентът на жалбите и сигналите на гражданите спрямо актове на съдебната власт. Това се дължи на няколко причини. Специфичност на контрола върху съдебната власт. Конституционната независимост на съдебната власт прави невъзможно контролирането на дейността ѝ с обичайните форми за контрол от законодателната и изпълнителната власт. Органите за контрол по Закона за съдебната власт – Висш съдебен съвет и Инспекторат – проверяват и санкционират нарушения на правата на гражданите по отношение на сроковете за движение и решаване на делата, както и груби нарушения на съдопроизводствените правила. Тези органи не контролират съдържанието на съдебните актове, които са основният обект на жалбите от гражданите.

- В голям брой жалби от такъв характер се създава усещането за адвокатска недобросъвестност. Гражданите се оплакват от съдебни решения, постановени в противоречие с фактологията по делата;
- Гражданите не правят разлика между действията и актовете на администрацията и тези на съдебната власт (присъди, съдебни решения, определения, постановления на прокуратурата и др.). Те считат, че те подлежат на контрол и отмяна по същия ред, по който могат да бъдат отменени и административните актове;
- Масово в съзнанието на гражданите се е утвърдило разбирането, че ако са нарушени интересите им от влезли в сила съдебни актове, Народното събрание може да извърши проверка и да поиска отмяната им. Голяма част от протестите са копия на жалби до окръжни съдилища, Върховен касационен съд, Върховен административен съд и Върховна касационна прокуратура. Те се отнасят за вече постановени съдебни решения;

Като се изключат жалбите и сигналите на гражданите по отношение на съдържанието на постановените съдебни актове, най-голям дял от тях се отнасят за съмнения в корупция на магистрати.

Много добро е съдействието от страна на Върховна касационна прокуратура и Инспектората към Висшия съдебен съвет.

3. ЖАЛБИ И СИГНАЛИ ОТ ПОТРЕБИТЕЛИ.

Основният брой жалби, молби и сигнали на потребители са свързани с дейността на:

- Топлофикационните дружества;
- Енергоразпределителните дружества;
- ВиК - дружествата;
- Мобилните оператори.

Жалбоподателите протестират срещу непрекъснатото увеличение на цената на ел.енергията, топлоенергията и водата. Възразяват срещу ниското им качество, надписаните и некоректни сметки. Предлагат законодателни промени и нов механизъм

за регулиране на отношенията „потребител - топлофикация - фирми за топлинно счетоводство”.

Основни проблеми, които поставят гражданите във връзка с дейността на топлофикационните дружества, са свързани с неправомерно начислени количества топлинна енергия; срещу неяснота при остойностяване на показанията на топломерите; висок процент на сградна инсталация.

При енергоразпределителните дружества проблемите могат да се структурират така:

- Завишени сметки;
- Неспазване на задължение за присъединяване към електроразпределителната мрежа в разумни срокове;
- Некачествено електрозахранване и честото му прекъсване.

Сред проблемите, посочени от гражданите, свързани с доставчици на телефонни и интернет услуги, са:

- Некачествени услуги и завишени сметки;
- Липса на мобилно покритие;
- Вредни излъчвания от клетки върху покриви на жилищни сгради.

При Водоснабдителните дружества основните сигнали на хората са свързани с качеството на водоснабдяването, както и завишени сметки за питейна вода в сгради – етажна собственост, в сравнение с отчета на индивидуалните водомери.

4. СРЕЩУ ОРГАНИТЕ НА МЕСТНАТА ВЛАСТ И МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ.

- Решения на общински съвети, несъобразени с интересите на населението;
- Преустройства на жилища в сгради в режим на етажна собственост;
- Унищожаване на зелени площи поради предстоящо строителство;
- Надстрояване на сгради, без необходимото за това разрешение, които застрашават живота и здравето на гражданите;
- Жалби от търговци, недоволни от решения на общински съвети и заповеди на кметове, които са в ущърб на техните интереси.

5. СЪДЪРЖАНИЕ И ОБХВАТ НА ЖАЛБИТЕ СРЕЩУ АКТОВЕ, ДЕЙСТВИЯ И БЕЗДЕЙСТВИЯ НА ПРАВООХРАНИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ.

Спецификата на дейността на полицейските органи е в постоянния им контакт с гражданите, в широкия спектър от отговорности по поддържане на обществения ред и предоставените им законови възможности за употреба на оръжие, помощни средства /палки, белезници/ и физическа сила. Особеният статут на полицейските служители като единствените органи, овластени от Закона да използват принуда от името на

държавата, крие рискове от корупция, прикриване на извършени престъпления, действия и бездействия на полицейски служители, от които произтичат вреди за гражданите. Основните проблеми, по които гражданите сезират Комисията, са следните:

- Неизпълнение на служебни задължения, бюрократично отношение или формализъм при тяхното изпълнение;
- Неправомерна употреба на физическа сила;
- Използване на служебното положение за лична изгода или изгода на трети лица;
- Действия или бездействия, довели до нарушаване на правата и свободите на гражданите.

Поради високата обществена значимост при сигнали за извършени престъпления или нарушения от полицейските служители и с превантивна цел, Комисията обръща специално внимание на проблема. Когато в жалбите се съдържат достатъчно основания за извършени нарушения от подобен характер, се търси намесата на специализираните дирекции на МВР - "Инспекторат.

Следва да се отбележи също, че гражданите подават по един и същи случай жалба или сигнал до множество институции – Министерския съвет, Администрацията на президента, Прокуратура, Омбудсман. В тези сигнали се пропуска да се посочи, че вече има извършени проверки от компетентните органи или има влезли в сила съдебни решения. При липсата на единна информационна система за подадени жалби и сигнали на гражданите това води до допълнителни проверки, които много често не констатираат различен подход от предходния.

6. СЪДЪРЖАНИЕ И ОБХВАТ НА ЖАЛБИТЕ СРЕЩУ АКТОВЕ, ДЕЙСТВИЯ И БЕЗДЕЙСТВИЯ ОТ АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА.

Жалбите и сигналите на гражданите в местата за лишаване от свобода и следствените арести са две основни групи:

- Искания за преразглеждане на влезли в сила присъди;
- Срещу администрацията на затворите за нарушаване на правата на лишените от свобода.

Поради особения статут на местата за лишаване от свобода е трудно да бъде осъществена многостранна проверка на постъпилите жалби и сигнали. В социално по-значимите случаи за извършване на проверки Комисията търси съдействието на Прокуратурата.

Следва да бъде констатирано добросъвестното осъществяване на исканите проверки от страна на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерството на правосъдието. Комисията е своевременно информирана за резултатите от проверките и предприетите действия.

Негативните тенденции, поставяни от Комисията и в други доклади, свързани с ниското качество на живот в местата за лишаване от свобода и следствените арести продължават и през изминалата година. Обезпокоително е, че като оправдание за дългогодишните проблеми в тези места служи липсата на достатъчно средства и финансов ресурс.

7. ОПЛАКВАНИЯ, СВЪРЗАНИ С НЕЗАКОННО СТРОИТЕЛСТВО

Съществена част от сферата на дейност на Комисията бе свързана със защита на правото на собственост. Основните оплаквания в тази област са свързани с непредприемане на действия или неефективност на контролните органи, при констатиране и премахване на незаконно строителство. Липсва контрол върху изпълнението на заповедите за събаряне на сгради. Това са случаите при които, въпреки че има констатирано незаконно строителство и влязла в сила заповед за премахване на същото, последното не е премахнато по надлежния ред, поради бездействие на задължените институции.

8. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПРАВОТО НА СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ И ГОРИ, И ЗЕМИ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД

Основните проблеми, които гражданите излагат във връзка със земеделието в областта на собствеността върху земеделските земи са свързани с непрозрачност при възстановяването на собствеността им. Значителен брой жалби са постъпили по отношение на действията на поземлените комисии (респ. общинските служби по земеделие). Много граждани твърдят, че неоснователно са лишени от собствеността си върху наследствени имоти. Сред проблемите в тази сфера са:

- Неизпълнения на влезли в сила съдебни решения за признаване на право на собственост в земята, за които има одобрени кадастрални карти и кадастрални регистри;
- Възстановяване на правото на собственост върху земеделски земи, които понастоящем са разположени в урбанизирани територии;
- Неоснователно задържани жалби на граждани, от страна на общински служби по земеделие. Тъй като подобни действия представляват престъпления, Комисията изпраща сигналите до прокуратурата за проверка на тяхната основателност.

9. ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА.

Сред основните проблеми, касаещи образованието и науката са:

- Агресия и насилие от и над деца в училище;
- Нарушения при провеждане на държавните зрелостни изпити /матури/, изпитите за външно оценяване и изпитите за прием в гимназии след 7-ми клас;

- Административни проблеми по признаване на дипломи за завършено образование във и от държави – членки на ЕС;
- Оплаквания от учители в детски градини.

С тревога можем да констатираме, че нарастват жалбите относно дейността на Висшите учебни заведения. Проблемите са от най-различно естество: лошо административно обслужване, увеличени такси, лоша образователна политика.

10. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ.

Основни проблеми, поставени в жалбите и сигналите до Комисията:

- Сигнали за лекарски грешки и отказано лечение;
- Сигнали за нерегламентирани плащания на здравни услуги от здравно осигурени пациенти;
- Молби за възстановяване на разходи за проведено лечение в чужбина;
- Срещу неправилни и противоречиви решения на ТЕЛК.

Анализът на жалбите и сигналите, които гражданите отправят сочи, че особено остро стои въпросът с достъпа до медицинската помощ и нейното качество. Съществуват оплаквания и за лекарска небрежност, изказани съмнения за лекарски грешки и несвоевременно и неадекватно оказана лекарска помощ.

11. ДРУГИ КАТЕГОРИИ ЖАЛБИ.

- Срещу механизма по обезщетяване на правоимащи граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове, имотни проблеми и др.;
- Жалби за опрощаване на държавни вземания;
- Жалби, отнасящи се до дискриминация по политически, етнически, полов, или друг принцип.

12. РЕГИОНАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

Най-много жалби, молби, сигнали и предложения са постъпили от София-град - над 120, което представлява почти 1/3 от всички регистрирани такива. Това е нормално с оглед близостта на гражданите, по-голямата активност на столичани. На второ място по брой внесени жалби и петиции са областите Варна, Бургас, Пазарджик, Пловдив, София-област, Благоевград, Русе и др.

Трябва да се отбележи по-ниската активност на населението от Северна България. Например от областите Търговище, Силистра, Видин и Монтана са регистрирани най-малко жалби. Не можем да се съгласим, че проблемите на хората в тази част на страната са по-малко, предвид по-голямата безработица и натрупаните с годините въпроси за разрешаване в тези региони.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Позитивният резултат от работата на Комисията с граждани и неправителствени организации е установяване на законодателни празноти. Несъвършенствата и празнотите в действащите закони, установени при прилагането им, следва да инициират предложения за промяна на нормативната уредба от народните представители и по-ефективното им участие в парламентарния контрол.

Досегашната дейност на Комисията дава основание да се направи обобщението, че тя е живата и непосредствена връзка на гражданите с Народното събрание. Като изразител на надеждите им за ефективна помощ и решаване на проблеми във всички сфери на обществения живот, Комисията успя да помогне на голяма част от тях.

Много често търсещите съдействия се нуждаят не само от консултация, но и от внимание, които безрезервно получават. Членовете на Комисията и експертите се отнасят със съпричастност към поставените въпроси от жалбоподателите, като се стремят да защитят гарантираните им по Конституция граждански права. Получени са много благодарствени писма, поради своевременната намеса на Комисията. Естествено е и да има недоволни от работата ѝ. В повечето случаи това са жалбоподатели, поставяли едни и същи проблеми през годините, свързани със съдебни решения, молби за устройване на работа, настаняване в общински жилища и др. Удовлетворително е, че броят им е сравнително малък, в сравнение с тези, за които оказаната помощ е била навременна и ефективна.

БОЙКА МАРИНСКА

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ
НА ГРАЖДАНИТЕ:**

ПРОЕКТ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РЕШЕНИЕ

ПО ДОКЛАДА ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО
НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 39, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РЕШИ:

1. Приема доклада на Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите.
2. Докладът на Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите да се изпрати за сведение на централните и други органи и организации, които имат отношение към тематиката.

Решението е прието от 43-тото Народно събрание на
и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

Председател на
Народното събрание

(Цецка Цачева)

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. No <u>553 - 16 - 12</u>
Дата <u>05 / 06</u> 2015 г.

16

11.21

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 39, ал .3 от Правилника за организация и дейността на Народното събрание внасям Доклад за дейността на Комисията по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите в 43-то Народно събрание за периода декември 2014 г. – май 2015 г.

София, 05.06.2015 г.

БОЙКА МАРИНСКА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ
С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ